

2020

BAHAR
SEMİNER
PROGRAMI

BİLİM
VE
SANAT
VAKFI

Türkiye'de İslami İlimler: Tasavvuf 1

Tasavvuf 2 ve Türkiye'de Coğrafya Çalışmaları sayılarıyla devam edecek...

**BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

Vefa Cad. No. 41 34134
Fatih-İstanbul
Tel: 0212 528 22 22
Faks: 0212-513 32 20

TAM
Türkiye
Araştırmaları
Merkezi

Detaylı Bilgi
talid.org

**BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

**2020
BAHAR
SEMİNER
PROGRAMI**

Vefa Cad. No: 41
34134 Fatih-İstanbul
Tel: 0 212 528 22 22 pbx
Faks: 0 212 513 32 20
E-posta: bilgi@bisav.org.tr

f **t** **i** **bisavorgtr** **YouTube** **bisavorgtv**

www.bisav.org.tr

1988'den bugüne kesintisiz olarak düzenlenen Bilim ve Sanat Vakfı seminerlerinin 61. dönemi ile karşınızdayız.

Bilim ve Sanat Vakfı 2020 Bahar Dönemi Seminerleri, genel giriş seminerleri dışında Küresel Araştırmalar, Medeniyet Araştırmaları, Sanat Araştırmaları ve Türkiye Araştırmaları merkezlerimizin düzenlediği seminerlerden oluşmaktadır. Genel Giriş seminerlerinde katılımcılara bir bakış açısı kazandırmak gayesiyle insanoğlunun inanıp benimsediği, ülküleştiren ve aradığı, kimi zamansa umudunu yitirip kendilerinden yüz çevirdiği bazı kadim meseleler ile iktisadi düşüncenin edebi eserlerdeki izdüşümleri ele alınıyor.

Küresel Araştırmalar Merkezi seminerlerinde siyaset teorisi, kamu yönetimi, iktisat ve uluslararası ilişkiler alanlarıyla ilgileniyor; küresel ve bölgesel siyasetin dinamikleriyle ilgili tartışmalara yer veriyor.

Medeniyet Araştırmaları Merkezi'nin seminerleri felsefe ve düşünce tarihi öncelikli olmak üzere sosyal bilimlerde yoğunlaşıyor. Sosyal teori, modern bilim düşüncesi, İslami ilimler ve felsefe bahar seminerlerinde ön plana çıkan alanlar.

Sanat Araştırmaları Merkezi'nin seminerlerinde edebiyat, sinema, mimari, resim, müzik gibi sanatın değişik veçhelerini yansıtan alanlara dair teorik sorgulamalar yapılıyor ve sanatın pratik yansımaları inceleniyor.

Türkiye Araştırmaları Merkezi'nin seminerlerinde, geçmiş ile gelecek arasındaki dengenin ancak sıhhatli bir tarih anlayışı ile mümkün olacağı fikri doğrultusunda, Osmanlı'dan günümüze uzanan süreçte şekillenen siyasi ve sosyal tarihin kaynakları, tartış-

maları ve bunların zihnî ve fikrî düzeydeki süreklilik ve kırılmaları konu ediliyor.

Bilim ve Sanat Vakfı 2020 Bahar Dönemi Seminerleri 7 Mart – 11 Nisan tarihleri arasında olup altı hafta sürecektir. Genel Giriş Seminerleri, Giriş Seminerleri ve Temel Seminerler herkese açık olup katılım için herhangi bir şart aranmamaktadır. Kademe Programı, ihtisas ve atölye çalışmalarına katılmak isteyenlerin bahar seminerlerine devam etmeleri önerilmektedir.

Seminerler, Cumartesi günleri beş ayrı salonda gerçekleştirilecektir. Programda aynı saate denk düşen seminerler olacağından katılımcıların tercihlerini bu hususu dikkate alarak yapmaları, takip edilmeyen seminerlerin işaretlenmemesi ve tercih edilmeyen seminerlere girilmemesi yararlı olacaktır.

Seminer programına ilk defa katılacakların vakıf merkezine gelip Seminer Bilgi Formu'nu doldurmaları gerekmektedir. Önceki dönemlerde seminer kaydı olan katılımcılar 2-6 Mart 2020 tarihleri arasında <http://bisav.org.tr> üzerinden seminer kayıtlarını gerçekleştirebilirler.

Faydalı olması ve verimli geçmesi dileğiyle,
Bilim ve Sanat Vakfı

BİLİM VE SANAT VAKFI

2020 BAHAR DÖNEMİ

SEMİNERLERİ LİSTESİ

Seminer Adı	Seminer Veren	
GENEL GİRİŞ SEMİNERLERİ	9	
1 Edebiyat, İdeoloji ve Siyaset	Mustafa Özel	6x1
2 Modern Siyaset Felsefesi ve Din	Ahmet Okumuş	6x1
GİRİŞ SEMİNERLERİ		
Küresel Araştırmalar Merkezi	11	
1 Uluslararası Siyasetin Temel Kavramları	İsmail Yaylacı	6x1
Medeniyet Araştırmaları Merkezi	12	
1 İslami İlimlerin Teşekkülü: Hadis, Fıkıh, Kelam	Halit Özkan Özgür Kavak Hayrettin Nebi Güdekli	6x1
2 Modernite ve Sosyal Teori II	Nurullah Ardıç	6x1
Sanat Araştırmaları Merkezi	14	
1 Mimarlık Bilgisine Giriş	Halil İbrahim Düzenli	3x2
2 Sanat Düşüncesine Giriş: Edebiyat, Sinema ve Resim	Neslihan Demirci Zeynep Gökgöz	6x1
Türkiye Araştırmaları Merkezi	16	
1 Osmanlı Modernleşmesinin Temel Meseleleri	Gökhan Çetinsaya Tufan Buzpınar	6x1
2 Tarih ve Tarihçilik Nedir?	Ayşe Tek Başaran	3x2
TEMEL SEMİNERLER		
Küresel Araştırmalar Merkezi	18	
1 Demokrasi Modelleri	Ömer Taşgetiren	3x2
2 İsrail Siyasetine Giriş: Olaylar ve Kavramlar II	Özgür Dikmen	6x1
3 Kriz, Değişim ve Sosyal Politikalar	M. Fatih Aysan	3x2
4 Siyasete Giriş	Mehmet Akif Kayapınar	6x1
5 Temsil ve İktidar: Postkolonyal Teori	Bilal Ali Kotil	6x1
6 Uluslararası Hukuka Giriş	Berdal Aral	6x1

Medeniyet Araştırmaları Merkezi 24

1 20. Yüzyılda Fizik: Kuantum Mekanikđi	Baha Zafer	6x1
2 Hegel Metafizikđi	Metin Demir	6x1
3 Matematik Felsefesinin Temelleri	Ahmet Furkan Emrehan	6x1
4 Türkçe Hatıratları Okumak: Edebiyat, Tarih, Sosyoloji	Serhat Aslaner İsa İlkay Karabaşoğlu Havva Yılmaz	6x1

Sanat Araştırmaları Merkezi 28

1 Edebiyat Konuşmaları	Hasanali Yıldırım	6x1
2 Safiye Erol: Düşünce, Toplum, Edebiyat ve Hayat	Havva Yılmaz	6x1
3 Türk Sineması ve Ahmet Uluçay	Murat Pay	3x1
4 Türk Sineması ve Popüler Müzik	Peyami Çelikcan	3x1

Türkiye Araştırmaları Merkezi 32

1 Cumhuriyet Dönemi Düşünce Akımları	Ali Erken Mehmet Erken	6x1
2 Osmanlı/İslam Vakıf Geleneği	Coşkun Çakır	4x1
3 Osmanlı Anadolusunda Jöntürlük Faaliyetleri	Serhat Aslaner	3x2
4 Osmanlı Balkan Coğrafyası: Tarih ve Düşünce	Fatma Sel Turhan	3x2
5 Osmanlı Devleti'nde Siyasi Düşünce: Metinler ve Meseleler	Özgür Kavak	6x1

OKUMA GRUPLARI**Küresel Araştırmalar Merkezi 38**

1 7. ve 15. Yüzyıl Ortadoğu'su	Z. Tuba Kor
2 Fransızca Aktüel Okumalar	Birol şanlı
3 İslam ve İktisat Okumaları	Ahmet Faruk Aysan
4 Modern Çin Düşüncesi	Kadir Temiz

Medeniyet Araştırmaları Merkezi 40

1 Kendinin Peşinde: Hatırat Okuma Grubu	İsa İlkay Karabaşoğlu
2 Rasyonel Teoloji	Abuzer Dişkaya
3 Türkiye'de Medya ve İletişim Çalışmaları: Oya Tokgöz Okuma Grubu	Hediyeullah Aydeniz

Sanat Araştırmaları Merkezi

43

- 1 Dostoyevski Okumaları
- 2 Klasik Edebiyat Okumaları V:
Sevda Hikayeleri
- 3 *Mantıku't-Tayr* Okumaları
- 4 Roman ve Hakikat Okuma Grubu

Neslihan Demirci
Kadir Turgut
Özlem Güneş
Mustafa Özel

Türkiye Araştırmaları Merkezi

45

- 1 Demokrat Parti Dönemi
Hatırat Okuma Grubu
- 2 Osmanlı Hukuk Tarihi Okumaları
- 3 Osmanlıca Çalışmaları: Dil ve Kaynaklar
- 4 Sosyoloji Okuma Grubu

Abdülkerim Asılsoy
Abdurrahman Atçıl
Ömer Faruk Köse
Betül Sezgin
Yücel Bulut
M. Emin Balcı

ATÖLYELER**Sanat Araştırmaları Merkezi**

49

- 1 Çocuk Yazını Atölyesi
- 2 Film Bahane
- 3 Hayal Perdesi Film Atölyesi (2019-20)
- 4 Yazı İşliği

Meryem Selva İnce
Hasanali Yıldırım
Murat Pay
Hasanali Yıldırım

Türkiye Araştırmaları Merkezi

52

- 1 Sözlü Tarih
- 2 Türk Siyasi Modernleşmesi
Çalışmaları Rehberi

Arzu Güldöşüren
Gökhan Çetinsaya
Serhat Aslaner

SEMİNER HOCALARI

54

2020 BAHAR DÖNEMİ SEMİNER PROGRAMI

GENEL GİRİŞ SEMİNERLERİ

EDEBİYAT, İDEOLOJİ VE SİYASET

Mustafa Özel

Güz dönemindeki "Romanlarla İktisat"ın devamı niteliğindeki bu seminerde modern zamanlarda kadim din diline alternatif olarak üretilen edebi/siyasi dilin serüvenleri muhtelif romanlar üzerinden tartışılacaktır. Anahtar kavramlar: Kapitalizm, Liberalizm, Konservatizm (Muhafazakarlık), Sosyalizm, Emperyalizm. Ana kaynaklar: Robinson Crusoe (Daniel Defoe), Faust (J. W. Goethe), Karanlığın Yüreği, Nostromo (Joseph Conrad), Moby Dick (Herman Melville), Niteliksiz Adam (Robert Musil), Semerkant (Amin Maalouf), Ankara (Yakup Kadri), Sinekli Bakkal (Halide Edip Adivar), Kurt Kanunu (Kemal Tahir), Mahur Beste (Ahmet Hamdi Tanpınar)

11.15-12.15

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

Vefa Salonu

MODERN SİYASET FELSEFESİ VE DİN

Ahmet Okumuş

Bu seminer, modern siyaset düşüncesinin bazı merkezî düşünürlerini tahlil etmeye yönelik bir giriş niteliğindedir. Makyavel, Hobbes, Locke ve Rousseau gibi düşünürleri anlamaya çalışacak ve her seminerin bir bölümünü ilgili düşünürün siyaset düşüncesi bağlamında din üzerine yaklaşımına ayıracağız. Seminer boyunca bahis konusu edeceğimiz meselelerin bir kısmı aşağıda görülebilir.

- Siyaset Düşüncesinde Klasik - Modern Ayrımı
- Makyavel - şerrin bereketleri, realizm, modern prens
- Hobbes - doğa hali, toplum sözleşmesi, nominalizm, egemenlik, Leviathan
- Locke - doğal hukuk, doğal haklar, rıza, mülkiyet, para
- Rousseau - genel irade, sivil din, cumhuriyet, erdem, medeniyet, özgürlük
- Çağdaş Siyaset Düşüncesinde Din - sekülerizm, siyasi ilahiyat

GİRİŞ SEMİNERLERİ

Küresel Araştırmalar Merkezi

ULUSLARARASI SİYASETİN TEMEL KAVRAMLARI

İsmail Yaylacı

Bu seminer modern devletler sisteminin ortaya çıkışını, evrilişini ve cari işleyiş mantığını devlet/egemenlik, anarşi/hiyerarşi, güvenlik/savaş, işbirliği/çatışma, ahlak/çıkar, güç/iktidar, kimlik/medeniyet, Avrupa-merkezcilik/kolonyallik kavramları çerçevesinde tartışacaktır. Bu bağlamda seminer bu kavramların etkin uluslararası ilişkiler teorilerince nasıl ele alındığını değerlendirecek ve uluslararası güvenlik, küresel ekonomi-politik, uluslararası hukuk ve küresel yönetim gibi alanlardaki izdüşümlerini müzakere edecektir.

12.30-13.30

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

Vefa Salonu

İSLAMİ İLİMLERİN TEŞEKKÜLÜ: HADİS, FIKIH, KELAM

Halit Özkan | Özgür Kavak
Hayrettin Nebi Güdekli

İslam'ın geniş coğrafyalarda yaygınlaştığı ilk yüzyıllarda karşılaşılan dini, kültürel, iktisadi ve siyasi meydan okumalar daha sonra "İslami İlimler" olarak adlandırılan temel disiplinlerin doğuşunu hızlandırmış, kendilerine mahsus içerikler ve yöntemler geliştiren farklı disiplinler aracılığıyla teorik ve pratik meselelerin çözümlenmesi hedeflenmiştir. Bu çerçevede dahilinde İslami ilimlerin doğuşu ve oluşumuyla ilgili temel meselelere odaklanan seminerde sırasıyla hadis, fıkıh ve kelam ilmi ele alınacaktır.

- Muhtasar Hadis Tarihi: Hz. Peygamber ve Sahabe Dönemleri
- Muhtasar Hadis Tarihi: Tabiin ve Tebe-i Tabiin Dönemleri
- Fıkhın Doğuşu: Usul-i Fıkıh
- Fıkhın Oluşumu: Furu-ı Fıkıh
- Kelam İlminin Teşekkülü
- Kelam Ekollerinin Kuruluşu

MODERNİTE VE SOSYAL TEORİ II

Nurullah Ardıç

Modern sosyal teorinin bazı önemli konu ve teorisyenlerinin ele alınacağı iki dönemlik bu seminerde önce Sanayi Devrimi ve Aydınlanma düşüncesi, sonra da sırasıyla Karl Marx, Emile Durkheim ve Max Weber'in yanı sıra Yapısal İşlevselcilik, Neo-Marxizm ve Sembolik Etkileşimcilik, Pierre Bourdieu ve Michael Mann'in görüş ve kavramları tartışılacaktır. Seminer giriş mahiyetinde tasarlanmış olup katılımcılara bu alandaki temel bilgileri sunma hedefini taşımaktadır.

Bu yaklaşımların tarihsel bağlamları içinde tartışılacağı seminerin bu ikinci döneminde 20. yüzyılda etkili olmuş akım ve teorisyenler (Yapısal İşlevselcilik, Neo-Marxizm ve Sembolik Etkileşimcilik, Pierre Bourdieu ve Michael Mann) üzerine odaklanılarak üretilmiş oldukları ana terimlerin sanayi ve sanayi-sonrası toplumların kurumlar, iktidar ilişkileri, gündelik hayat vb. boyutlarını anlamada ne ölçüde faydalı oldukları tartışılacaktır.

13.45-14.45

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

Vefa Salonu

MİMARLIK BİLGİSİNE GİRİŞ

Halil İbrahim Düzenli

Mimarlığı nasıl ve hangi yollarla biliriz? Mimarlık nasıl bir bilgidir? Bu bilginin tarihsel serencamı nedir? Sanat olarak mimarlık, fen bilimi olarak mimarlık, sosyal bilim olarak mimarlık gibi mimarlıkta kesişen kümeler, inşa etmenin bilgisini sunabilirler mi? Mimarlıkta iyi, güzel ve doğrunun değişmez kriterleri var mıdır? Yukarıdaki soruları çoğaltma gayretindeki bu seminere bol miktarda görsel eşlik edecektir. Ayrıca, çeşitli dönemlerden farklı mimarlar, temsiller, akımlar üzerinde durulacaktır.

SANAT DÜŞÜNÇESİNE GİRİŞ: EDEBİYAT VE GÜNCEL SANAT

Neslihan Demirci | Zeynep Gökğöz

"Sanat nedir, bugün nerededir?" sorularından yola çıkılan bu seminerde edebiyat kuramları ve güncel sanatın meseleleri esas alınarak sanat ve edebiyat düşüncesine bir giriş yapılması hedefleniyor. Seminer boyunca edebiyat metni ve görsel sanat örneklerinin nasıl "okunacağı"na dair ipuçları aranacak.

Seminerin edebiyat ayağında anlatı, olay örgüsü, karakter gibi kavramların yanısıra, kurgusal metnin doğası ve eleştirel yorumun sorunlarına değinilecek. Seminerin ikinci kısmında ise sanat tarihinden seçilmiş "eserler"le güncel sanat "işler"i arasında gelgitler yapılarak, değışen sanatçı, sanat yapıtı ve izleyici ilişkileri ele alınacak.

12.30-13.30

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

Mavi Salon

GİRİŞ SEMİNERLERİ

Türkiye Araştırmaları Merkezi

OSMANLI MODERNLEŞMESİNİN TEMEL MESELELERİ

Gökhan Çetinsaya | Tufan Buzpınar

Nizam-ı Cedid hareketiyle başlayan Osmanlı modernleşme sürecini çeşitli boyutlarıyla ele alacak bu seminerde;

- Osmanlı Devleti'nin iç ve dış politik meseleleri,
- Siyasi düşünce akımları ve Anayasacılık hareketi,
- Hilafet kurumunun bu süreçte yaşadığı dönüşüm ve Panislamizm,
- Milliyetçilik ve modernleşmenin Arap vilayetlerindeki etkileri ele alınacaktır.

TARİH VE TARİHÇİLİK NEDİR?

Ayşe Tek Başaran

Tarih ve Tarihçilik Nedir? semineri aşağıdaki başlıklar çerçevesinde gerçekleştirilecektir;

- Tarih Nedir? Tarihi bilginin fonksiyonları
- Tarihin Tarihi I: Dünyada
- Tarihin Tarihi II: Türkiye'de
- Günümüzde dünyada tarihçilik
- Günümüzde Türkiye'de tarihçilik
- Türkiye'de tarihçiliğin sorunları, eksikleri

11.15-13.30

7, 14, 21 Mart Cumartesi

Adnan Büyükdeniz Salonu

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

DEMOKRASİ MODELLERİ

Ömer Taşgetiren

Bu seminer demokrasinin siyaset teorisi literatüründe nasıl kavramsallaştırıldığını incelemekte ve farklı demokrasi modellerini tartışmaktadır. Bu çerçevede birçok demokrasi modeli ele alınacak ve bu modellerin temel özelliklerinden bahsedilecektir. Seminer genel olarak demokrasi kavramı etrafında oluşmuş zengin teorik literatürü katılımcılara aktarmayı amaçlamaktadır.

İSRAİL SİYASETİNE GİRİŞ: OLAYLAR VE KAVRAMLAR II

Özgür Dikmen

Bu seminerde İsrail Devleti'nin ideolojik temellerine ve iç siyasetindeki sorunlara dair bir bakış sunulması hedeflenmektedir. Avrupa Yahudileri arasında bir devlet fikrinin doğuşundan bu fikrin hayata geçirilişine ve sonrasında ortaya çıkan toplumsal-siyasi düzleme dair sorular ve cevaplar ele alınacaktır. İsrail'in içinden geçtiği tarihsel süreçle birlikte Yahudilerde sürgün fikri, Yahudi modernleşmesi, sekülerleşme, Siyonizm, Yahudilikte dünyevi otorite ve egemenlik gibi meseleler felsefi-teolojik zeminde tartışılacaktır.

10.00-11.00

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

Vefa Salonu

TEMEL SEMİNERLER
Küresel Araştırmalar Merkezi

KRİZ, DEĞİŞİM VE SOSYAL POLİTİKALAR

M. Fatih Aysan

Bu seminerde Türkiye örneğinden yola çıkarak ülkemiz ve dünyadaki sosyal politika uygulamaları eleştirel bir bakış açısıyla ele alınacaktır. Sosyal politikalar ve daha kapsamlı biçimiyle refahın dağıtımını konusu devlet merkezli açıklamaların ötesinde; aile, piyasa ve sivil toplum kuruluşları gibi farklı aktörlerin refahın dağıtımındaki etkileri üzerinden değerlendirilecektir. Bu çerçevede yeni toplumsal riskler, yaşlanma, küreselleşme ve göç gibi güncel sosyo-ekonomik ve siyasi değişimlerin sosyal politika ve refah devletleri üzerindeki etkileri tartışılarak Türkiye ve dünyayı gelecekte bekleyen riskler üzerine odaklanılacaktır.

20

15.00-17.15
7, 14, 21 Mart Cumartesi
Adnan Büyükdeniz Salonu

SİYASETE GİRİŞ

Mehmet Akif Kayapınar

Altı haftalık bu seminerde siyasetin neliği üzerine tartışmalar yapılacaktır. Bu bağlamda, temel kavram ve modellerin tanıtıldığı genel bir girişten sonra, siyasal düzenin mahiyeti, amacı, kuruluş şartları ve dönüşümü üzerinde durulacaktır. Nihayet, modern devletin tabiatı ve kurumsal olarak ortaya çıkışı anlatılacaktır.

17.30-18.30

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

Vefa Salonu

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

TEMSİL VE İKTİDAR: POSTKOLONYAL TEORİ

Bilal Ali Kotil

Bu seminer postkolonyal teorinin kavramlarına, meselelerine ve tartışmalarına bir giriş yapmaktadır. Hem küresel hem de ulusal ölçekte siyasi, kültürel ve toplumsal dönüşümlerin sömürgecilik mirasıyla ilişkisine odaklanmaktadır. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından denizaşırı Avrupa imparatorlukları dağılmış yerini farklı mekanizmaları kullanan ve ulus-devlet modeline dayalı yeni bir kapitalist küreselleşmeye bırakmıştır. Oysa sömürgeciliğin tarihsel tecrübesi Guantanamo hapisanesinden mülteci kamplarına, Gazze'deki yerleşim alanlarından sağ popülizme kadar güncel birçok alanda etkisini sürdürmektedir. Bu seminer 1979 yılında yayınlanan Edward Said'in *Şarkiyatçılık* eserini merkeze alarak kültürel temsil ile iktidar ağları arasındaki ilişkiyi keşfedecektir. Başlıca soracağımız sorular: XXI. yüzyılda imparatorluğu ve sömürgeciliği düşünmek ne manaya geliyor? Mevcut ekonomik eşitsizlik, kültürel ve siyasal hegemonyaların izini tarihsel bir perspektifle sürebilir miyiz? İmparatorluğun, sömürgeciliğin, sistem karşıtı toplumsal ve siyasal örgütlenmelerin tarihsel etkileşimi ve mücadelesi bize bugünü anlamak için neler anlatıyor?

22

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

15.00-16.00

Mavi Salon

ULUSLARARASI HUKUKA GİRİŞ

Berdal Aral

Seminerde öncelikle uluslararası hukukun tarihi arka planı ele alınacaktır. Ardından, uluslararası hukukun başlıca kaynaklarına ve öznelerine odaklanılacaktır. Bundan sonra, 1945 tarihli Birleşmiş Milletler Antlaşması'nda yer verilen başlıca uluslararası hukuk ilkeleri tahlil edilecektir. Uluslararası ilişkilerde kuvvet kullanımı konusu incelenecektir. Bu bağlamda güç kullanım yasağının başta meşru müdafaa hakkı olmak üzere başlıca istisnaları ortaya konacaktır. Daha sonra birbirini karşılıklı olarak etkileyen küreselleşme ve uluslararası hukuk ilişkisi üzerinde durulacaktır. Bir sonraki hafta, uluslararası hukukun öncelikli meselelerinden birisi haline gelmiş olan insan hakları ele alınacak ve Soğuk Savaş sonrasında uluslararası hukukun kapsamına giren "insani müdahale hakkı"na odaklanılacaktır. Son olarak İslam dünyası ve uluslararası hukuk ilişkisi ele alınacaktır.

10.00-11.00

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

Mavi Salon

20. YÜZYILDA FİZİK: KUANTUM MEKANIĞI

Baha Zafer

20. yüzyılın başlarında, fizik alanında artık söylenebileceklerin tüketildiğinin düşünöldüğü bir zamanda, üç farklı bulgu tüm düşünce alanlarını derinden etkiledi. 1900 yılında Max Plank'ın enerjinin kesikli (kuanta) olduğunu kabul eden formölasyonu, 1905 yılında Einstein'ın evrende geçilemeyecek sabit hız olduğunu dile getirmesi ve 1920-1929 yılları arasında kimsenin bulgularına inanmadığı Edwin Hubble'ın evrenin sabit olmadığını ve genişlediğini ortaya koyması ile tüm düşünce alanlarındaki kavramlar yeniden tanımlanmak zorunda kaldı. Psikoloji *eşzamanlılık* ile yenilendi, sosyolojide *görecelik* yeni bir akım olarak güç kazandı ve antropoloji gibi insan bilimlerinde dahi temel yaklaşımlardan biri haline geldi. Felsefe *zaman*, *mekan*, *nedenlilik* ve *nesnel bilginin imkânı* üzerine konuşurken yeni fizik yasalarını göz önüne almak durumunda kaldı. İlahiyat alanında *evrenin başlangıcı* ve *sonuna* ilişkin veriler kozmolojik delilin yeniden değerlendirilmesini gündeme getirdi. Tüm bu değişimlerin bilim tarihi içindeki yerine ve sosyal bilimlerle etkileşimine ışık tutmak her meraklı zihin için önemli bir uğraş olduğu gibi bu seminerin de amaçları arasındadır.

HEGEL METAFİZİĞİ

Metin Demir

Kant sonrası metafizik tartışmalarının en önemli ismi Hegel, geliştirdiği spekülatif mantık projesi ile metafiziği yeni bir formda inşa etmeye girişmiştir. Seminerde öncelikle klasik anlamda metafizik, ardından Kant'ın klasik metafiziğe eleştirileri tartışılacaktır. Hegel'in varlığın bütününe dair ontolojik bir iddiayı mantık çalışmalarında nasıl temellendirdiği izah edilecektir. Son olarak Hegel'in hakikat olarak gördüğü İdea teorisi tartışılacaktır. Böylelikle hem Kant sonrasında metafiziğin kaderi tartışılacak hem de Hegel'in diyalektik mantığı ana hatları ile incelenecektir. Seminer programı şu şekildedir:

- Metafizik nedir? Kant'ın klasik metafiziğe yönelik eleştirileri
- Hegel'in Kant'a katıldığı noktalar ve ondan ayrıldığı iddialar
- Hegel Mantığına Giriş ve Varlık Mantığı (Seinlogik)
- Öz Mantığı (Wesenlogik)
- Kavram ve Kavram Mantığı (Begriffslogik)
- Hakikat olarak İdea Teorisi

16.15-17.15

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

Kırmızı Salon

TEMEL SEMİNERLER
Medeniyet Araştırmaları Merkezi

MATEMATİK FELSEFESİNİN TEMELLERİ

Ahmet Furkan Emrehan

Matematiğin temel konularının, problemlerinin ve çözümlerinin anlatılacağı seminerde matematiğin teorik ve pratik yönleri ile tarihsel gelişimi de anlatılarak özellikle sosyal bilimler alanından katılımcılara matematik felsefesinin ve uğraştığı meselelerin tanıtılması amaçlanmaktadır.

TÜRKÇE HATIRATLARI OKUMAK: TARİH, EDEBİYAT, SOSYOLOJİ

**Serhat Aslaner | İsa İlkay Karabaşoğlu
Havva Yılmaz**

Hatıratlar Türkiye'ye dair gerçeklerin en çok arandığı kaynak türlerinden biri olmuştur. Öte yandan Türkçede hatıratların bir kaynak türü olmanın ötesinde doğrudan araştırma konusu olduğu çalışmalar aynı oranda gelişmemiştir.

Hatırat türü hakkındaki görüşlerimiz, okuma pratiklerimiz yıllar içinde değişirken, özellikle 1960'lardaki dilsel dönemeç ve "teoriden sonra" tartışmaları ile 1980'lerde tarih disiplindeki "anlatının dönüşü" bahsi madun, kadın, çocuk, işçi gibi toplumsal kimliklerin yazdıklarını alana taşımasıyla geleneksel olarak yazar, asker, bürokrat, siyasetçi, iş adamı vd. sarmalındaki hatırat çalışmalarını karmaşıklaştırmıştır.

Bu seminer katılımcılarını hafıza, deneyim ve otobiyografik türler hakkındaki bu literatürle tanıştırmayı ve sosyal bilimlerdeki farklı disiplinlerin hatıratları nasıl kullandıklarını, okuduklarını, çalıştıklarını göstermeyi amaçlamaktadır.

10.00-11.00
7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi
Adnan Büyükdeniz Salonu

EDEBİYAT KONUŞMALARI

Hasanalı Yıldırım

Bu seminer, handiyse birbiriyle pek iliŐiği kalmamıŐ bir biÇimde ikiye ayrılan ve her birinin bir baŐına ele alınmasını gerektiren edebiyatın, klasik evre diye adlandırılabilcek ilk dönemini bilinmiŐ varsayarak, "modern" ortak paydası altında toplanabilecek ikinci dönemi üzerinde odaklaŐır. Bu odaklaŐmada da anlam ve içeriği bütünüyle değişik "edebiyat" kavramlandırılmalarını merceğe alır. Edebiyat türlerine olduğu kadar edebiyatın bizzat kendisine yöneltilen eleştirileri vurgular; yeni edebiyat tanımlamalarını, yaklaŐımlar arasındaki farklılıkların etmenlerini ve edebiyat anlayıŐlarının deĐiŐimine yön veren düşünsel açılımları irdeler. Zaman içinde deĐiŐen edebiyatı incelerken, sorunun merkezindeki "yazı" kavramını model olarak alır ve bu kavramı sürekli sorgular. Bütün bunları gerŐekleŐtirmeyi denerken de, edebiyat tarihi yaklaŐımında olduğu gibi kimi bilgileri aktarmak yerine, yine bu bilgilerin edinilmiŐliĐini varsayarak "sorusal" üzerinde yoĐunlaŐır. Bu yüzden de olağan bir edebiyat ilgisinden öte, edebiyatın kendisindeki kıpırdanıŐlar üzerinde çaba göstermeye hazır sınırlı sayıdaki edebiyat düŐkününe seslenir.

SAFİYE EROL: DÜŞÜNCE, TOPLUM, EDEBİYAT VE HAYAT

Havva Yılmaz

Safiye Erol, Türk edebiyatının kıymeti henüz takdir edilememiş kalemlerindedir. Erken Cumhuriyet dönemi kadın yazarları arasında kuvvetli gözlem gücü ve derinlikli tahlilleri ile ön plana çıkan yazar, eserlerinde kadın-erkek ilişkilerinden doğu-batı gerilimine, medeniyet tasavvurundan yenilikçiliğe, doğa, spor, yemek gibi gündelik konulardan devlet ve siyaset perspektifine kadar bir çok konuda kalem oynatmıştır. İçinde bulunduğu dönemin ön plana çıkan toplumsal sorunlarını etkileyici bir üslupla okuyucuya aktarmış, bireysel olan ile toplumsal olan arasındaki ilişkiyi özgün bir şekilde tarif etmiştir. Bu seminerde eserleri üzerinden Safiye Erol'un derinlikli anlam dünyası ve edebiyatı anlaşıl-maya çalışılacak, imkân ölçüsünde yazarın hayatı ve alımlanma süreci de değerlendirilecektir.

Seminerde ele alınması planlanan eserler şunlardır:

- *Kadıköyü'nün Romanı* (1938)
- *Ülker Fırtınası* (1944)
- *Ciğerdelen* (1946)
- *Dineyri Papazı* (1955)
- *Çölde Biten Rahmet Ağacı* (1962)
- *Leylâk Mevsimi*

15.00-16.00

7, 14, 21, 28 Mart, 4, 11 Nisan Cumartesi

Kırmızı Salon

TEMEL SEMİNERLER

Sanat Araştırmaları Merkezi

TÜRK SİNEMASI VE AHMET ULUÇAY

Murat Pay

Türk sinemasının köşe taşlarından Ahmet Uluçay, benzersiz hayat hikâyesi, şahsına münhasır filmleriyle dikkatleri üzerine çekmiş, ardında az eser, çokça iz bırakmıştır. Bu seminer dizisinde aramızdan ayrılışının 10. yıldönümünde Ahmet Uluçay'ın Türk sinemasındaki yeri konuşulacak, tartışılacak ve sorgulanacaktır. Kısa filmlerinden örnekler eşliğinde tartışmalar zenginleştirilecek, Uluçay'ın geride bıraktığı izler gündeme getirilecektir. Acaba Ahmet Uluçay'ın *Bizim Köyde Bayram Sabahı* belgeselindeki kamera objektifine düşen kar tanesi seyircide hangi duyguyu uyandırmaktadır?

TÜRK SİNEMASI VE POPÜLER MÜZİK

Peyami Çelikcan

Türkiye'de modernleşme politikaları içinde müziğin önemli bir yeri vardır. Tanzimat'tan Cumhuriyet'e uzanan modernleşme ekseninde, diğere üst yapı kurumlarında olduğu gibi müzikte de dayatmacı bir değışim politikası egemen olur. Cumhuriyet dönemi modern bir topluma özgü modern bir müzik zevkini devlet kurumları ve medyası üzerinden geliştirmeye çalışır. Resmî ideolojinin geliştirmeye çalıştığı resmî müziğin karşısında, toplumsal beklenti ve ihtiyaçları karşılayacak bir sivil müzik üretim alanı da oluşmaya başlar. İşte bu süreçte sinema sivil müziğin kendisini gösterebileceği bir mecra olarak önem kazanır. Devlet radyosunun yaygınlaştırmaya çalıştığı resmî müziğin karşısında, sinemada kendisine yer bulabilen sivil müziğin gelişiminin ele alınacağı seminer dizisinde sinemamızın popüler müziğin gelişimindeki yeri ve etkisi modernleşme politikaları bağlamında tartışılacaktır.

13.45-14.45
7, 14, 21 Mart Cumartesi
Adnan Büyükdeniz Salonu

TEMEL SEMİNERLER

Türkiye Araştırmaları Merkezi

CUMHURİYET DÖNEMİ DÜŞÜNCE AKIMLARI

Ali Erken | Mehmet Erken

Bu seminerde Cumhuriyet sonrası Türk modernleşmesinin farklı aşamaları düşünürler, siyasetçiler ve ilim adamlarının fikirleri ve hayatları üzerinden değerlendirilecektir. İlk kısımda Türkiye'de Batılılaşma araçları farklı ilim alanlarında öne çıkan isimler üzerinden işlenecektir. Modernleşme sürecine paralel olarak 1923 sonrası yerel değerlerin yeniden yorumlanması, düşünsel ve pratik alanda gündeme gelen tartışmalar ele alınacaktır. Son olarak bu temaların siyasi yansımaları tartışılacaktır.

OSMANLI/İSLAM VAKIF GELENEĞİ

Coşkun Çakır

Osmanlı/İslam geleneğinin önemli kurumlarından olan vakıfları ele alan bu seminerde tartışılacak konu başlıkları şunlardır;

- Vakıfların ortaya çıkış serüveni
- Vakıf hukukunun teşekkül süreci
- Vakıfların tarih içinde oynadıkları rolleri ve faaliyet alanları
- Osmanlı/Türk modernleşme sürecinin vakıf tecrübesi üzerindeki dönüştürücü etkisi.

15.00-16.00
7, 14, 21, 28 Mart Cumartesi
Zeyrek Salonu

TEMEL SEMİNERLER
Türkiye Araştırmaları Merkezi

OSMANLI ANADOLUSUNDA JÖNTÜRK LÜK FAALİYETLERİ

Serhat Aslaner

Bu seminer, yegane ortak siyasi amaçları Meclis-i Mebusan'ın yeniden açılarak meşrutî idareye geçilmesini sağlamak olan "Jön Türk"lerin bu gaye çerçevesinde örgütlü veya örgütsüz olarak fikirlerini yaymak, taraftarlarını artırmak için özellikle Anadolu'daki faaliyetlerine odaklanacaktır. Bu faaliyetlerin hangi aktörler, hangi araçlar ve hangi yöntemlerle gerçekleştirildiği sorularını tartışmaya çalışacaktır.

OSMANLI BALKAN COĞRAFYASI: TARİH VE DÜŞÜNCE

Fatma Sel Turhan

Bu seminerin amacı Osmanlı'nın Balkanlar'daki yaklaşık beş yüzyıl süren varlığını farklı açılardan tartışmak, Osmanlı'yı küçük bir beylikten bir Balkan devletine dönüştüren şartların ve olayların izini sürmektir. Seminer kapsamında öncelikle bölgedeki etnik zenginliğin kökenleri üzerinde durulacak ve Osmanlı öncesi dönemde bölgedeki sosyal ve siyasi yapıya değinilecektir. Akabinde bölgenin İslamlaşma süreci ve fetih politikaları tartışılacaktır. Tarihi dönüm noktaları eşliğinde Osmanlı'nın bölgede bıraktığı miras farklı başlıklar altında ele alınacak ve konunun Osmanlı sonrası dönemde Balkanlar'da yaşanan tecrübelerle ilişkisi irdelenecektir.

12.30-14.45
7, 14, 21 Mart Cumartesi
Kırmızı Salon

OSMANLI DEVLETİ'NDE SİYASİ DÜŞÜNCE: METİNLER VE MESELELER

Özgür Kavak

Osmanlı siyaset düşüncesi, İslam siyaset düşüncesinin bir devamıdır. Bu dönemde eser telif eden siyaset düşünürleri bir yandan geçmiş birikimden tevarüs ettikleri meseleleri ele alırken öte yandan Osmanlılar özelinde ortaya çıkan meselelere odaklanmışlardır. Bu seminerde Osmanlıların tartışma konusu ettikleri temel meseleler temsil kabiliyeti yüksek metinler üzerinden ele alınacaktır;

- Osmanlı siyaset düşüncesine giriş
- Kanunnâmeler & örfî hukuk-şerî hukuk ayrımı & siyaset-i şerîyye
- Siyasî meşruiyet meseleleri (Haremeyn'e hâkimiyet merkezli tarih kurgusu & hilafetin Kureyşîliği & müceddid sultanlar & cihaddan devşirilen meşruiyet)
- Sufî siyasetin tezahürleri & amelî felsefenin tahkimi
- Islahat risâleleri yahut nizâm-ı âlem için kanûn-ı kadîme dönüş

OKUMA GRUPLARI VE ATÖLYELER

Okuma Grupları ve Atölyelerin katılım şartları Araştırma Merkezleri tarafından belirlenmekte olup www.bisav.org.tr üzerinden ilan edilmektedir. Önceki dönemlerde başlayan ve hali hazırda devam etmekte olan Okuma Grupları ve Atölyelerin içerikleri ilerleyen sayfalarda verilmiştir. Ayrıntılı bilgi için Araştırma Merkezleriyle irtibat kurabilirsiniz.

Küresel Araştırmalar Merkezi

kam@bisav.org.tr

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

mam@bisav.org.tr

Sanat Araştırmaları Merkezi

sam@bisav.org.tr

Türkiye Araştırmaları Merkezi

tam@bisav.org.tr

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

7. - 15. YÜZYIL ORTADOĞU'SU

YENİ KAYIT
ALINACAKTIR

Z. Tuba Kor

20. ve 21. Yüzyıl Ortadoğu'su okuma grubunun bir üst kuru mahiyetinde, Peygamber Efendimiz, Dört Halife, Emeviler, Abbasiler, Eyyubiler ve Memlukler dönemi Ortadoğu'sunu konu alacak bu okuma grubunda altı kitap üzerinden 7.-15. yüzyıl siyasi tarihinin yanı sıra iktisadi, toplumsal ve ilmi hayatına, dini ve siyasi fırkalara, din-devlet ilişkilerine ve askeri yapılara odaklanılacaktır. Özellikle devletlerin kuruluş, yükseliş ve çöküş süreçleri analiz edilecek; ayrıca bugün hâlâ etkisini derinden hissettiğimiz Sünni ve Şii akımların ortaya çıkışı ve aralarındaki ilişki incelenecektir.

FRANSIZCA AKTÜEL OKUMALAR

YENİ KAYIT
ALINACAKTIR

Birol Şanlı

Türk ve dünya siyasetindeki gelişmelerin Fransız gazetelerindeki yansımalarının ele alınacağı okuma grubunda metinlerin doğru telaffuz ve tercüme ile interaktif biçimde çözümlenmesi hedefleniyor. Okuma grubunda katılımcılara basit metinleri okuyabilme ve anlayabilme yetisi kazandırmak üzere temel seviyede dil bilgisi desteği sağlanacaktır.

İSLAM VE İKTİSAT OKUMALARI

Ahmet Faruk Aysan

Ekonomi hiç bu kadar önemli olmamıştı tarih boyunca; hem bir bilim dalı hem de beşeri hayatın bir parçası olarak. Ne var ki her iki alanda dabaşarılı olduğumuz şüpheli. Soru ve sorunlar giderek çoğalıyor. Batı ve Doğuda aramak konferansları sürüyor. Güçlük var, umutsuzluk yok. Bu okuma grubunun amacı günümüz iktisadının temel soru ve sorunlarına cevap aramaktır. Bu arayış mevcut paradigmanın içindeki ve dışındaki çalışmaları kapsıyor. Özelde ise İslam ve iktisat arasındaki ilişkiyi önceleyerek son kırk yılda bu alanda geliştirilen teorik ve pratik çalışmalar üzerinde yoğunlaşıyor. Makale ve kitapları takip edilecek akademisyenler arasında Ahmet Tabakoğlu, Cengiz Kallek, Charles Tripp, Mahmoud A. El-Gamal, Mustafa Özel, Sabahattin Zaim, Sabri Orman, Steven Mark Cohn, Rodney Wilson, Timur Kuran ve Umer Chapra bulunuyor.

MODERN ÇİN DÜŞÜNCESİ

Kadir Temiz

Bu okuma grubu küresel bir güç olma yolunda ilerleyen Çin'in geçmişini, bugününü ve geleceğini Çinli düşünürlerin gözünden anlamak üzere tasarlanmıştır. 19. yüzyıldan itibaren Çinli entelektüellerin modernizmin ve yeni küresel güç odaklarının Çin'de sebep olduğu dönüşümü nasıl okuduklarına ve ayrıca Çin'in siyasi, ekonomik ve sosyal rotasının ne olması gerektiği hakkında yürüttükleri tartışmalara odaklanılacaktır. İngilizce birincil ve ikincil kaynaklar üzerinden yapılacak tartışmalarda karşılaştırmalı bir perspektif ile Çin'in küresel düşünce tarihi içindeki konumu da değerlendirilecektir.

KENDİNİN PEŞİNDE: HATIRAT OKUMA GRUBU

YENİ KAYIT
ALINACAKTIR

İsa İlkey Karabaşoğlu

Bugün dünyanın farklı yerlerindeki yaşam yazımı araştırma merkezleri bir kanser hastasından hükümlü bir suçluya, tanınmış bir edebiyat adamından başarılı bir politikacıya kadar çok farklı öznelerin kendilik tecrübelerini ego-dokümanlar aracılığıyla nasıl ortaya koyduklarını inceliyor; yaşam, metin, anlatı ve edebiyatın etkileşimlerini diskursif ve indirgemeci olmayan bir yaklaşımla anlamaya çalışıyorlar. Biyografinin farklı alanların metotlarını (mesela arşiv ve belge merkezli tarihçilik, psikanaliz, edebiyatta karakter yaratımı) kendini meşru bir tür olarak kurmada ve ayrıca "doğruluk/gerçeklik" etkisi uyandırmada nasıl kullandığını araştırıyorlar. Oto/biyografik metinler edebiyat haricindeki sosyal bilimler için de büyük önemi haizdir. Sosyoloji toplumun bastırılmış kesimlerini, madunları, kadınları, işçileri çalışırken bu konudaki en büyük yardımı bu kesimlerin yazdığı oto/biyografilerde bulur. Tarih açısından geçiş devirlerde yazılmış oto/biyografilerin değeri tartışılmazdır. Bunlar gibi birçok sebep mevzu bahis yazınsal türleri araştırmacılar için çekici kılıyor. Tabakattan siyere, tezkireden modern biyografiye, anılara, rüya defterlerine, güncelere kadar bütün türlerde teorik okumaların yapılacağı bu grupta özellikle Türkçe hatıratlara öncelik verilerek farklı toplumsal rollerin kendiliklerini, özneliklerini, deneyimlerini nasıl kurdukları ve yazdıkları incelenecektir.

RASYONEL TEOLOJİ

Abuzer Dişkaya

Duyular ile algılanan görünüşler alemi değişim esasına tabi olduğundan filozoflar görünüş-gerçeklik ayırımı yapmış ve belli bir gerçeklik anlayışından hareketle görünüşler aleminin varlık ve neliğini açıklamaya çalışmışlardır. Gerçeklik her ne ise görünüş alemi açısından mebd (başlangıç) ve meâd (son) görevi görmektedir. Görünüşler âlemine kaynaklık etmesi gereken bu gerçeklik filozoflar tarafından önce maddi bir arke olarak kabul edilmiş (su, hava, ateş, toprak, apheiron) sonrasında ise vücûd, Ehad (Bir) ve varlık veren illet olarak (Hareket Etmeyen İlk Hareket Ettirici, İletü'l-ilel ve Vâcibu'l-vücûd ve dini terminolojide ise Tanrı) soyut bir ilkeye dönüşmüştür. İster maddi bir arkhe ister soyut bir ilke olarak tasavvur edilmiş olsun, gerçekliğin veya Tanrının ontolojik işlevi daima aynı kalmıştır: Görünüşler aleminin varlık ve neliğini açıklamak.

Bu okuma grubunda görünüşler âlemine kaynaklık etmesi beklenen felsefi terminolojide ilk ilke, zorunlu varlık ve hareket etmeyen ilk hareket ettirici, dini terminolojide ise Tanrı olarak adlandırılan bu varlığın akli olarak ispat edilip edilemeyeceği incelenecektir. Diğer bir ifadeyle görünüşler aleminin kendisine kaynaklık eden bir gerçeklik (Tanrı) açısından delil olup olamayacağı ve düşünce tarihi boyunca bu amaçla ortaya konan ontolojik, kozmolojik ve etik deliller analitik bir yöntemle ele alınacak, bunların felsefi değer ve geçerlilikleri incelenecektir.

TÜRKİYE'DE MEDYA VE İLETİŞİM ÇALIŞMALARINI: OYA TOKGÖZ OKUMA GRUBU

Hediyetullah Aydeniz

YENİ KAYIT
ALINACAKTIR

Medeniyet Araştırmaları Merkezi bünyesinde gerçekleştirilen *Türkiye'de Medya ve İletişim Çalışmaları Atölyesi* kapsamındaki çabaların bir devamı olarak medya ve iletişim çalışmalarının Türkiye'deki tarihinde etkili ve belirleyici olan isimlere odaklanmış müstakil ve detaylı okumalar ve tartışmalar, alan tarih yazımına katkı sunabilecek değere sahip olduğu kadar bir ihtiyaca da karşılık gelmektedir.

Buradan hareketle üniversite bünyesindeki ilk kurumsal yapılanmayı esas alarak *doğuş* (1950-1980), *kuruluş/kurumsallaşma arayışı* (1980-1992) ve *kurumsallaşma* (1992-) şeklinde üç döneme ayırarak ele alabileceğimiz Türkiye'deki medya ve iletişim çalışmalarının üç döneminde de etkili ve belirleyici olan isimleri odağı alan okumalar yapılacaktır. İlk okuma grubu Türkiye'de medya ve iletişim çalışmalarının kurucu isimlerinden Ünsal Oskay'a odaklanmıştı. Yeni okuma grubunda alanın kurucu isimlerinden Prof. Dr. Oya Tokgöz'ün akademik birikimi ve alana katkısı odağı alınacaktır.

Oya Tokgöz'ün makaleleri, tezleri, telif eserleri ve kendisiyle yapılmış söyleşileri kronolojik olarak okunup müzakere edilecek olan okuma grubunun 2020 yılı bahar ve güz dönemlerini kapsayacak şekilde bir yıl sürmesi planlanmıştır.

DOSTOYEVSKİ OKUMALARI

Neslihan Demirci

Dostoyevski Okuma Grubu'nda -özellikle Sibiryâ sürgünü sonrası (1860'tan itibaren) yazdığı eserleri esas alınarak- F. M. Dostoyevski'nin edebiyatı ve felsefi düşüncesi tartışılmaktadır. Okuma grubunun amacı, Dostoyevski'nin sadece modern edebiyatın öncüsü olan bir romancı değil, bir düşünür olarak ortaya koyduğu felsefi fikirlerine odaklanmak ve romanlarındaki edebi yapının yanı sıra zihni altyapıyı anlamaya çalışmaktır.

KLASİK EDEBİYAT OKUMALARI V: SEVDA HİKÂYELERİ

Kadir Turgut

Bu okuma dizisinde Arap edebiyatıyla başlayıp Fars edebiyatıyla gelişen, Türk edebiyatıyla devam eden edebi gelenek ve birikimde ortaya konan eserler ile edebi türler ele alınmaya devam ediyor. Belli bir konu ve edebi tür çerçevesi çizilerek okuma ve inceleme yapılan okuma programında sâkî-nâmeler ile başlanıp, şehir-engîzlerle devam edilmiş ve ardından sevda hikâyeleri dizisinde Leylâ ile Mecnûn hikâyeleri, Yûsuf ile Züleyhâ hikâyeleri okunmuştur. Bu yıl da sevda hikâyelerine sembolik hikâyelerle devam edilecektir. Program kapsamında bu edebiyat geleneği içerisinde telif edilmiş olan sevda/aşk öykülerinden seçilen örnek metinler karşılaştırmalı olarak okunacak ve incelenmektedir.

OKUMA GRUPLARI

Sanat Araştırmaları Merkezi

MANTIKU'T TAYR OKUMALARI

Özlem Güneş

Doğu klasikleri arasında çok önemli bir yere sahip olan ve Feridüddin Attar tarafından kaleme alınan *Mantıku't Tayr* (Gülşennâme), 14. yüzyılda Gülşehri tarafından serbest ve ilaveli bir tercüme diyebileceğimiz biçimde zenginleştirilerek yeni, telif ve özgün bir eser olarak Türkçeye kazandırılmıştır. Türkçenin güzelliğini göstermek amacıyla yazılan ve edebi yönü çok kuvvetli olan bu eser, insanın ömür denilen yolculuğunda dünyaya güzel bir ad bırakıp gitmek adına sahip olması gereken değerleri kuşları kullanarak hikâyeleştirmesi yönüyle bir ahlak kitabı vazifesi görmektedir. Eser bir yolculuk hikâyesidir. Her biri farklı insan tiplerini temsil eden kuşların Hüthüt önderliğinde Simurg'a, yani Hakk'a ulaşmak için yedi zorlu vadiyi aşıp çoklukta bir olmalarının hikâyesi. Özlem Güneş koordinatörlüğünde düzenlenen bu okuma grubunda, Gülşehri'nin *Mantıku't Tayr* (Gülşennâme) mesnevisi bağlamında insanın hakikat arayışı ele alınmaktadır.

ROMAN VE HAKİKAT OKUMA GRUBU

Mustafa Özel

Gerçekçi, romantik, modernist gibi biçimleriyle modern roman (kurgu); modernlik, kapitalizm vb. kavramlarla adlandırılan modern gerçekliği bilmeye, anlamaya çalışmanın yollarından biridir. Bu okuma grubunun amacı,

modernlikle ilintili muhtelif temaları (kapitalizm, sınıf, ulus, sömürgecilik, vb.) önemli edebi şahsiyetlerin kurgusal dilinden 'okumaya' çalışmaktır. Cervantes ve Shakespeare'den başlayarak günümüz çizgisine kadar uzanan geniş bir yelpazede Türk ve dünya romanları, okuyucusunu bekliyor. Mustafa Özel'in koordine etmekte olduğu okuma grubunda, ayda bir toplanıp belirlenmiş romanları çeşitli bağlamlarda tartışılmaktadır.

DEMOKRAT PARTİ DÖNEMİ HATIRAT OKUMA GRUBU

Abdülkerim Asılsoy

Yakın tarih çalışmalarının temel kaynaklarından birini de hiç şüphesiz hatırat türünden eserler teşkil eder. Hâkim siyasi kültürün/iktidarın yazdığı/var kıldığı tarih yanında farklı saiklerle de olsa onun karşısında konumlanan siyasetçi, asker, idareci, bürokrat, ilim adamı, sıradan vatandaş vs. gibi pek çok insanın içinde kendine yer bulduğu geniş bir kitle resmî tarihin bize söylediği şeylerden büsbütün farklı şeyler anlatabilmektedir. Bu bakımdan hatırat türünden eserler, resmî tarihin söyledikleri kadar sükût ile geçtiği konular hakkında birinciden bilgi veren eserlerin en önemlilerinden birisi sayılabilir. Siyasî tarih başta olmak üzere iktisat tarihi, içtimâî tarih ve zihniyet yapıları hakkında önemli bilgi kaynağı mesabesinde bulunan hatıratlar Türkiye'nin yakın dönem tarihi ile ilgilenen araştırmacılar için özgün ve vazgeçilemez bilgiler ihtiva etmektedir.

Yakın Türk tarihinin önemli dönemeç noktalarından birini çok partili hayat denemesinin diğer bir ifade ile Demokrat Partili yılların oluşturduğu herkesin malumdur. Bu okuma grubuyla öncelikle Demokrat Partili siyaset ve devlet adamlarına ait hatıra kitaplarının okunması planlanmaktadır. Dönemin hususen siyasi hadiselerini bu hadiselere doğrudan ya da dolaylı karışmış olan kişilerin kaleminden okumak suretiyle meselelerin olaylara bizzat katılanların zaviyesinden nasıl görüldüğünü, aktörlerin neyi hedeflediklerini, yapmak istedikleriyle ortaya konanlar arasında bir mesafeden bahsedilip bahsedilemeyeceği gibi sorular irdelenmeye çalışılacaktır.

OSMANLI HUKUK TARİHİ OKUMALARI

Abdurrahman Atçıl

Osmanlı topraklarında üretilmiş hukuki düşünceler, uygulamalar ve kurumlar hakkındaki birincil ve ikincil literatürden seçme metinleri tartışmak için oluşturulmuş okuma grubu, bu seneki çalışmalarında, vakfiyeler, kanunnameler, fıkıh ve teorik ahlak eserleri, güncel siyasete dair eserler gibi birincil kaynakları ve ilgili modern çalışmaları okuyup tartışarak söz konusu dönemde "hukuk kavramı," "hukuk, din, siyaset, âdet ve ahlak ilişkisi," "hukuk normunun oluşumunda rol alan aktörler" gibi meseleleri ele alacaktır.

Osmanlıca alışmaları: Dil ve Kaynaklar

Osmanlıca Seminerleri

Koordinatör: Ömer Faruk Köse

Osmanlı çalışmalarının ilk ayağı öğretime yönelik düzenlenmektedir. Türkiye tarihinin en önemli birincil kaynakları arasında yer alan yazma ve matbu Osmanlıca kaynakların genç araştırmacılar tarafından okunup anlaşılabilmesini amaçlayan bu çalışmada katılımcılar için Osmanlıca ve Paleografya olmak üzere iki kademede seminerler açılmakta, matbu ve el yazısı metinler ile Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nden belgeler okunmaktadır.

Osmanlıca İhtisas Seminerleri

Koordinatör: Betül Sezgin

Osmanlıca çalışmalarının ikinci ayağını sene içerisinde ve yaz döneminde düzenlenecek Osmanlıca İhtisas Seminerleri teşkil etmektedir. Daha ileri düzey Osmanlıca bilgisinin verileceği bu seminerlerde katılımcılar diplomatikadan epigrafiye, numismatikten, metin tahlillerine, transkripsiyon ve tahkik usullerinden yazma eserler ve inşaya kadar pek çok alanda açılacak seminerlerle bilgi ve tecrübelerini geliştireceklerdir.

SOSYOLOJİ OKUMA GRUBU

Yücel Bulut | Mehmet Emin Balcı

Toplumsal hayata ilişkin yaygın ve insanlık tarihi kadar eski bir ilgi bulunmasına karşın, inceleme nesnesi olarak yalnızca toplumu ve toplumun işleyişini merkeze alan bir akademik disiplin olarak sosyoloji, belli özel koşulların sonucunda ancak 19. yüzyılda ve Avrupa'da ortaya çıktı. Sonuçta da, elbette, ortaya çıktığı bu özel koşulların, coğrafyanın ve toplumsal sınıfların ihtiyaçlarının belirlediği bir disiplin olarak kurumsallaştı. Sosyoloji Okuma Grubu doğa bilimlerinin gelişiminden, Aydınlanma felsefesinden, siyasal ve teknolojik devrimlerden başlayarak sosyolojiyi şekillendiren düşünsel arka plana, sosyolojinin ortaya çıktığı koşullara, kazandığı özelliklere, akademik meşruiyetini temin eden kurucu sosyologlara, sosyolojik yöntemlere, çağdaş sosyolojideki tartışmalara ve gelişmelere varıncaya dek "modern sanayi toplumunun bilimi" olarak tanımlanan sosyolojiyi her boyutuyla ve eleştirel bir perspektifle ele alıp değerlendirmeyi amaçlayan uzun soluklu bir çalışma programıdır.

ATÖLYELER

Sanat Araştırmaları Merkezi

ÇOCUK YAZINI ATÖLYESİ

YENİ KAYIT
ALINACAKTIR

Meryem Selva İnce

Türkiye'de birçok üniversitede açılan çocuk edebiyatı derslerinde yalnızca pedagojik bakış odağında tüketilen çocuk metnlerinin çoğunlukla didaktik, pratik amaçlarla odağa alındığı ve edebi değer taşıyabilecek, anlatısının tarihsel, sosyolojik ve psikolojik göndermeleri bulunan ve derinlikli bir incelemeye tabi tutulabilecek zenginlikte oldukları göz ardı edilmektedir. Bu programda, bu alanın ihtiyacına ilişkin farkındalık yaratmak adına, çocuk metnlerinin okunup sorular üretilebileceği, tartışmaya açılabilmesi ve sorgulanabileceği bir "eleştirel okuma ve yazma" atölyesi yürütülecektir. Belirlenmiş metinler etrafında, hem teorik hem de metin odaklı okumalar yapılarak yürütülecek tartışmaların atölye sonunda nüvelerini vermesi adına akademik yazma pratiği etrafında toplanması hedeflenmektedir. Atölyenin ilk kısmında teorik metinlerle çocuk edebiyatı meselesi irdelenecek, ikinci kısımda teorik metinlere paralel olarak kimi çocuk metinleri odağa alınıp eleştirel okumalar gerçekleştirilecek, üçüncü kısımda ise akademik yazım kuralları odağında yazma pratikleri üzerinde durulacak ve katılımcılardan atölye sonunda bu doğrultuda metin üretmeleri beklenmektedir.

FİLM BAHANE

Hasanali Yıldırım

Sanatın hayata aynalık etme devri bitti. Artık hayat, sanatın aynası.

Bir tek güzellerin ve kendini öyle sananların aynaya bakabildiği zamanımızda, bir filmin anlam dünyasına ayna tutmak, aslında kendimize bir de böyle bakmayı denemek değil mi?

Destan, mesnevi ve roman... İnsanı anlamanın ve becerilebildiğince anlatmanın, böylelikle dönüştürmeye davetin, dönemin ruhuna göre evrilmiş yordamları. Günümüz insanı meramını en çok sinema üzerinden anlatmayı tercih ediyor. Meramını, yani kendini; anlatmayı ve elbet anlamayı da.

Her film bir çığlık. Ne ki çoğu çığlık taklit. Zamanımızda her şeye sahtesi musallat. Ve her şeyin sahtesi makbûl. Yazık ki.

Bir filmi de anlamak gerek. Görmek yetmez.

Herkes bakabilir ama pek azımız görür. Görenlerin arasında gösterebilenler daha da seyrek.

Seyretmek, kendini aynada görmek demek ise aynanın insanı ters gösterdiğini de hesaba katmak demek.

Bir filmi bahane ederek insanın anlam arayışını deneyimlemeye ne dersiniz? Aynaya bakmaya yani. Ayna hangisi ama? Sanat mı, yoksa hayat mı?

HAYAL PERDESİ FİLM ATÖLYESİ (2019-2020)

Murat Pay

Bilim ve Sanat Vakfı Sanat Araştırmaları Merkezi bünyesinde Murat Pay'ın koordinatörlüğünde yürütülecek olan bu atölyenin amacı, filmleri ve film yapımını farklı düzlemlerde anlamaya çalışmaktır. Teorik çalışmaların ağırlıkta olacağı atölye programında imkân dahilinde pratik çalışmalara (kısa film yapımı) da yer verilmesi planlanmaktadır.

YAZI İŞLİĞİ

Hasanali Yıldırım

Edebiyatın üretim tarzına dair birbiriyle taban tabana zıt iki anlayış var dünyada. Bunlardan ilki ve uzun süre geçerliliğini koruyanına göre edebiyat, hususen de şiir yüce bir vergidir; göğün en yüksek katından bahşedilen bir Tanrı vergisi... Edebiyat son derece yüksek ve müstesna bir iştir bu kabule göre. Dolayısıyla edebiyatçı da gökyüzünden kendisine bahşedilen harikulâde âletlerle bulutların üzerinde inşa edilmiş fildişi kulesinde, bu asil mesleğini icra etmekle mükellef mübarek bir kişi. Romantiklerin, hususen de Alman Romantizmi'nin açtığı yoldan ilerleyen nispeten genç ikinci anlayışa göreyse şair de, yazar da aslen bahşedilmiş hiçbir ulvîlik taşımayan, daha ötesi muhataplarından zerrece üstünlük barındırmayan sıradan insanlar. Onları emsallerinden farklı kılan bir nitelik bulunacaksa onu da

ancak bitimsiz yılgınlıksızlıklarında ve öbür insanların zıddına ıstıraptan, aslandan kaçır gibi kaçmama tavırlarında aramalı.

Dünya edebiyatının dillendirdiği hakikatlerin yakıcı ışığından handiyse yüz yıldır, Kaf Dağı'nın tepesindeymişçesine sadece istifade edebilmeye mahkûm bırakılmış ülkemizde ilk anlayış handiyse mutlak hâkim. Ne ki yine de siz kendinizi ikinci edebiyat anlayışına yakın hissediyorsanız, yazı ile bezmemesine gayret arasındaki görünmeyen misina teli bağlantısını sezinleyenlerden-seniz Yazı İşliğı tam size göre. Çünkü bu çalışmada, bir yandan Türk ve dünya edebiyatının önemli eserlerinin niye böyle âddedildiklerinin ipuçlarını bulacak, büyük yazarları büyüten hususiyetleri mütalâa edebilecek, hakiki edebiyatın mahiyetine kapı aralayabilecek, öbür yandan da yaratıcı yazı temrinleriyle kendi yazılarınızın nasıl da günbegün serpildiğine tanıklık edeceksiniz. Yazı İşliğı katılımcılarını, yazdıklarını birbirleriyle paylaşacakları ve birbirlerinin metinlerini eleştirip farklı bakış açılarını hesaba katarak geliştirebilecekleri bir deneyime davet ediyor.

SÖZLÜ TARİH ATÖLYESİ

Arzu Güldöşüren

Bu atölye çerçevesinde ele alınacak meselelerin başında sözlü tarih ve hafıza ilişkisi, bireysel hafıza ile sosyal ve kolektif hafıza arasındaki ilişki gelmektedir. İkinci aşamada, öncelikle sözlü tarih görüşmelerinin transkripsiyonu meselesi üzerinde durulacaktır. Ardından sözlü tarih görüşmelerinin analiz süreci, sözlü tanıklığın hem iyi hem de eleştirel kullanımına işaret eden örnekler üzerinden incelenecektir. Son aşamada

sözlü tarih görüşmeleri ve arşivleme çalışmaları çerçevesinde dijital arşivcilik ve sözlü tarih ilişkisi üzerinde durulacak, sözlü tarih görüşmelerinin sınıflandırılması ve saklanması meselesiyle ilgili değerlendirmeler yapılacaktır. Atölye sonunda daha önceden belirlenen bir tema etrafında katılımcıların yaptığı sözlü tarih görüşmelerinden hareketle bir sempozyum düzenlenmesi düşünülmektedir.

TÜRK SİYASİ MODERNLEŞMESİ ÇALIŐMALARİ REHBERİ

Gökhan Çetinsaya | Serhat Aslaner

Gökhan Çetinsaya ve Serhat Aslaner'in koordinatörlüğünde çalışmalarını yürütecek olan bu atölye, bir yandan Türk siyasi modernleşmesinin temel çalışma alanlarını tespit etmeyi, diğer yandan da bu alanlarda daha nitelikli çalışmalar yapılması için bir rehber hazırlamayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede, konuya dair doktora veya daha üst düzeyde çalışmalar yapan bir grup ile 15 günlük aralıklarla çalışmalarını yürütecek olan atölyede nihai olarak bir kitap ve/veya web sitesi hazırlanması öngörülmektedir.

SEMİNER HOCALARI

Ahmet Furkan Emrehan

Lisans eğitimini 2007'de İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Bölümünden, yüksek lisans eğitimini 2011'de İstanbul Teknik Üniversitesi Matematik Mühendisliği Bölümünden tamamladı. Hâlen Yıldız Teknik Üniversitesi İstatistik Bölümünde doktora öğrencisidir.

Sözleşmeli devlet memurluğu, matematik ve geometri öğretmenliği ve çevirmenlik yapmıştır. Şu anda bir kamu şirketinde Bilgi İşlem personeli olarak çalışmaktadır.

Ahmet Okumuş

İlk ve orta tahsilini İzmir'de tamamladı. Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünden mezun oldu. Yüksek lisansını Fatih Üniversitesi Uluslararası İlişkiler programında "The Impact of Historical Imagination on Foreign Policy: The Case of Russia" ve dok

torasını Sabancı Üniversitesi Siyaset Bilimi programında "Towards a Reconciliation of Virtue and Freedom in Contemporary Political Philosophy" başlıklı teziyle tamamladı. İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde öğretim üyesidir.

Ali Erken

Lisans eğitimini sosyoloji, yüksek lisans ve doktora eğitimini tarih alanında tamamladı. Düşünsel ve kültürel etkileşimlerin 20. yüzyıl siyasi tarihi üzerine yansımaları hakkında çalışmalarını sürdürmektedir. Hâlen Marmara Üniversitesinde görev yapmaktadır.

Ayşe Tek Başaran

Davidson College (ABD)'de Siyaset Bilimi okudu. 2005 yılında Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümünde "Erzurumlu İbrahim Hakkı's Ma'rifetnâme (1757): A Case Study in Ottoman Reception of Modern Science" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. Aynı üniversitede 2019 yılında "The Ottoman Printing Enterprise: Legalization, Agency and Networks (1831-1863)" başlıklı teziyle doktora derecesi aldı. 19. yüzyıl Osmanlı sosyo-kültürel tarihi, kitap tarihi, tarih yazımı gibi konularla ilgilenmektedir. 2012 yılından beri İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümünde öğretim üyesidir.

Baha Zafer

Üniversite lisans eğitimini İstanbul Teknik Üniversitesi Uzay Mühendisliği'nde tamamladı. Daha sonra Uçak - Uzay Mühendisliği / Mühendislikte İleri Teknolojiler Anabilim Dalında yüksek lisans programına başladı. Aynı programda doktora eğitimini tamamladı. 2003-2011

yılları arasında İTÜ Uçak ve Uzay Mühendisliği Fakültesinde araştırma görevlisi olarak görev aldı. 2012-2018 yıllarında İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümünde yardımcı doçent olarak görev yaptı. Hâlen aynı bölümde doçent doktor olarak görev yapmaktadır. 2014-2016 yıllarında Florida State Üniversitesi Matematik ve Bilgisayar Araştırmaları Bölümünde misafir araştırmacı olarak bulundu. Akışkanlar Mekaniği, Hesaplama Akışkanlar Dinamiği, Isı Geçişi ve hava araçlarının neden olduğu gürültünün incelenmesi yanında bilim tarihi araştırmalarına devam etmektedir.

Berdal Aral

1994 yılında "Turkey and International Society from a Critical Legal Perspective" (Eleştirel Hukuk Açısından Türkiye ve Uluslararası Toplum) başlıklı çalışmasıyla Glasgow Üniversitesinde doktora-sını tamamlayan Prof. Dr. Berdal Aral'ın çalışmaları uluslararası hukuk, insan hak-

ları ve İslam dünyasında bütünleşme sorunları alanında yoğunlaşmıştır. Türkçede dört kitabı vardır: *Uluslararası Hukukta Meşru Müdafaa Hakkı* (1999), *Üçüncü Kuşak İnsan Hakları Olarak Kolektif Haklar* (2010), *Küresel Güvenlikten Küresel Tahakküme: BM Güvenlik Sistemi ve İslam Dünyası* (2016), *Bitmeyen İhanet: Emperyalizmin Gölgesinde Filistin Sorunu ve Uluslararası Hukuk* (2019). Ayrıca, Türkçe ve İngilizce olarak hem yukarıda sözü edilen konularda hem de İslam dünyası ve Türkiye'nin dış politikası alanlarında yayınlanmış makaleleri vardır.

Bilal Ali Kotil

2010 yılında Binghamton Üniversitesi Sosyoloji Bölümünden lisans derecesini aldı. 2012 yılında New School for Social Research'de "Fragments of Modernity: The State, Publics and Senses in the Early Turkish Republic" başlıklı teziyle Tarihsel Çalışmalar Bölümünden yüksek lisans derecesini aldı. 2018 yılında aynı üniversitede Siyaset ve Tarihsel Çalışmalar ortak doktora programında hazırladığı "Humanity and Its Others: Anti-Slavery, Islam, and Humanitarianism in the Nineteenth Century" başlıklı tezini başarıyla savundu. İlgi alanları arasında uluslararası ilişkiler, küresel siyasette norm ve hakikatin üretimi, insan hakları ve insaniyetperverlik, Osmanlı İmparatorluğu, Afrika'da İslam, kölelik tarihi ve (post)kolonyal çalışmalar yer almaktadır. Kotil, New School'da araştırma görevlisi olarak yer alırken CityCollege of New York'ta Osmanlı tarihi üzerine ders verdi. İstanbul Şehir Üniversitesinde ders vermektedir.

Coşkun Çakır

İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun oldu (1987). Aynı üniversitede yüksek lisans (1990) ve doktorasını (1998) tamamladı. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinde 1989 yılında araştırma görevlisi, 2002 yılında doçent, 2008 yılında profesör oldu. 2004-2007 yılları arasında ABD'de Georgetown University'de misafir öğretim üyesi olarak bulundu. Çalışmalarını Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal yapısı ve tarihi alanında yoğunlaştırdı. İstanbul Şehir Üniversitesi'nde öğretim üyesidir.

Fatma Sel Turhan

Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümünden mezun oldu (1997). Aynı üniversite ve bölümde "The Abolition of the Janissary Army and Its Reflections" başlıklı tezi ile yüksek lisansını (2001) ve "Rebelling for the Old Order: Ottoman Bosnia, 1826-1836" adlı tezi ile doktorasını tamamladı (2009). Doktora tezinin gözden geçirilmiş hali *Eski Düzen Adına: Osmanlı Bosna'sında İsyan (1826-1836)* adıyla Küre Yayınları tarafından ve *The Ottoman Empire and the Bosnian Uprising Janissaries, Modernisation and Rebellion in the Nineteenth Century* başlığıyla I. B. Tauris tarafından yayımlandı. Novili Ömer Efendi'nin Tarih-i Bosna isimli eserinin çeviriyazı ve değerlendirmesini yaptığı çalışması Küre Yayınları tarafından, *18. Yüzyıl Osmanlı'da Savaş Esirleri* isimli çalışması Vadi Yayınları tarafından basıldı. Fatma Sel Turhan *Anlayış* dergisinde editör, SETA Vakfında Balkan Uzmanı, Yunus Emre Enstitüsünde Strateji Geliştirme Müdürü ve Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Tarih Bölümünde öğretim üyesi olarak çalıştı. Hâlen İstanbul Teknik Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümünde öğretim üyesidir.

Gökhan Çetinsaya

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu (1985). Doktora derecesini İngiltere'de Manchester Üniversitesi Ortadoğu Çalışmaları Bölümünden aldı (1994). Uluslararası İlişkiler alanında doçent oldu (1999). 2005'te Profesör olan Çetinsaya, 2008 Ekim'inde İstanbul Şehir Üniversitesi Rektörlüğüne atandı. Hâlen İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyesidir.

Halil İbrahim Düzenli

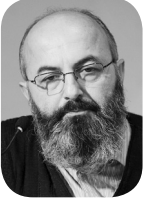
2000 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitede tamamladığı "Mimari Otonomi ve Medeniyet Ben-idraki Kavramları Bağlamında Turgut Cansever Projelerinde Biçim, İşlev, Yapı ve Anlam Analizleri" isimli teziyle (2005) yüksek mimar; "Mimar Mehmed Ağa ve Dünyası: Risâle-i Mi'mâriyye Üzerinden 16. ve 17. Yüzyıl Osmanlı Zihniyet Kalıplarını ve Mimarlığını Anlamlandırma Denemesi" isimli teziyle (2009) doktor unvanı aldı. Mardin Artuklu Üniversitesi (2009-2015) ve Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nde (2015-2018) öğretim üyesi olarak çalıştı. Nisan 2018 tarihinden itibaren kuruluş çalışmalarını yürüttüğü İstanbul Şehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde öğretim üyesidir. Mimarlık tarihi yazımı, 16-17. yüzyıl Osmanlı mimarisi, İslam coğrafyasında mimarlık, 20. yüzyıl mimarlık kuramları ve uygulamaları, Trabzon, Mardin ve İstanbul şehir tarihi, Turgut Cansever, ufki şehir meseleleriyle ilgilenmektedir.

Halit Özkan

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu (1998). "Takrîrî Sünnet ve Sahîh-i Buhârî'deki Takrîrler" başlıklı yüksek lisans tezini (2000), "Hicrî İlk İki Asırda Farklı Şehirlerde Amel Telakkisi Oluşumunda Sünnet ve Hadisin Yeri başlıklı doktora tezini" (2006) aynı üniversitede tamamladı. 2009-2012 arasında TDV İslam Araştırmaları Merkezinde Araştırma Uzmanı olarak çalıştı. İstanbul Şehir Üniversitesi İslamî İlimler Fakültesinde öğretim üyesidir.

Hasanali Yıldırım

İlk, orta ve yüksek öğrenimini İstanbul'da tamamladı. Şiir ve hikâyelerini; edebiyat, sinema ve farklı sanat dallarıyla ilgili yazılarını çeşitli dergi ve gazetelerde yayımladı. Kimi film ve reklam ajanslarına sanat danışmanlığı yaptı. Günlük bir gazetede sinema sayfası hazırladı. Aynı gazetede bir dönem editörlük yaptı. İlk hikâye kitabı *Ne ki Ababeth* adıyla Birun Yayınları'ndan çıktı. Hasanali Yıldırım evli ve üç çocuk babasıdır.

Havva Yılmaz

İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler mezunu (2014). "İkinci Meşrutiyet Döneminde Kadıköy'de Gündelik Hayat, Statü Grupları ve Sayfiye Kültürü" başlıklı teziyle aynı üniversitede sosyoloji yüksek lisans öğrenimini tamamladı (2017). Bilim ve Sanat Vakfı Sanat Araştırmaları Merkezi'nde koordinatör yardımcılığı görevini yürütüyor. Çeşitli mecralarda yayımlanmış edebiyat ve sinema eleştirileri bulunuyor.

Hayrettin Nebi Güdekli

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu (2005). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Kelam Anabilim Dalında hazırladığı "Ebû Hâşim el-Cübbâî'nin Zât-Sıfat İlişkisine Yaklaşımı: Haller Teorisi"

başlıklı teziyle yüksek lisansını (2008), "Kelâmın Tümel Bir Disiplin Olarak İnşâsı" teziyle de doktorasını tamamladı (2015). Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde öğretim üyesidir.

İsa İlkay Karabaşoğlu

Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesinden mezun oldu. İstanbul Şehir Üniversitesinde edebiyat ve siyaset bilimi öğrenimi gördü. Bitirme tezi "İsmini Söyleyemem / Edebiyat Tarihçisi Bulsun: Beşir Ayvazoğlu'nun Biyografi Yazarlığında Kurgusal Unsurlar" başlığını taşıyor. Yüksek lisansını Boğaziçi Üniversitesinde Türk edebiyatı alanında "Modern Türkçe Edebi Biyografi: Beşir Fuat'ın Victor Hugo ve Voltaire Biyografileri Hakkında Bir İnceleme" başlıklı teziyle tamamladı. Modern Türk edebiyatında, bilhassa 19. yüzyılda yaşam-yazınını incelemektedir. Hâlen Boğaziçi Üniversitesindeki doktora eğitimine devam etmekte ve Bilim ve Sanat Vakfı Medeniyet Araştırmaları Merkezinde çalışmaktadır.

İsmail Yaylacı

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ile Sosyoloji Bölümlerinde lisansını (2005), aynı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde yüksek lisansını tamamladı (2007). Minnesota Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümünde "Performative Socialization in World Politics: Islamism, Secularism and Democracy in Turkey and Egypt" başlıklı teziyle doktorasını

tamamladı (2014). Hâlen İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde öğretim üyesidir. *Dîvân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* ve *International Journal of Middle East Studies* dergilerinde makale ve değerlendirmeleri yayımlanan Yayıncı; eleştirel uluslararası ilişkiler teorisi, uluslararası normlar ve kurumlar, karşılaştırmalı siyaset, karşılaştırmalı siyaset teorisi, İslam siyaset düşüncesi, post-kolonyal teori, demokratik teori, demokratikleşme, İslamcılık ve sekülerizm alanlarında çalışıyor.

Mehmet Akif Kayapınar

Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünü bitirdi (1999). Johns Hopkins Üniversitesi School of Advanced International Studies'de Uluslararası İlişkiler ve Uluslararası Ekonomik Teori alanlarında yüksek lisansını (2004) ve SUNY Binghamton Üniversitesi Philosophy, Interpretation, and Culture programında "The Theory of Asabiya in Comparison with the Social Contract Approach: An Interpretive Study in Comparative Political Theory" başlıklı tezi ile doktora-sını tamamladı (2010). Hâlen İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde öğretim üyeliğine devam etmektedir. Çalışma alanları: karşılaştırmalı siyaset teorisi, uluslararası ilişkilerin tarihsel sosyolojisi ve Türkiye siyasetidir. Makaleleri *Asian Journal of Social Science*, *Divan*, *İslam Araştırmaları Dergisi* gibi dergilerde yayımlanmıştır.

Mehmet Erken

Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde lisans, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde yüksek lisans eğitimi tamamladı. Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi Tarih Bölümünde doktora eğitimine devam etmektedir. Kuzey Haber Ajansında editörlük (2012-2017), Dünya Bizim'de (2014-2018) yayın yönetmenliği yapmıştır. İstanbul Şehir Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Sosyal Hizmetler Programında öğretim görevlisi olarak bulunmuştur. Hâlen İstanbul Üniversitesi öğretim görevlisidir.

Mehmet Fatih Aysan

İstanbul Şehir Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyesidir. 2011 yılında University of Western Ontario'da Sosyoloji doktorasını tamamlamış, yine aynı üniversitede 2010-2012 yılları arasında öğretim görevlisi olarak dersler vermiştir. Temel ilgi alanları demografi, aile, iktisadi sosyolojisi ve sosyal politikalardır. Çalışmalarının merkezini iş piyasası, nüfus yapısı, sosyal politikaların toplum refahı üzerindeki etkileri oluşturmaktadır. Dr. Aysan'ın araştırmaları TÜBA, Avrupa Birliği, IDRC, ve TÜBİTAK tarafından desteklenmiş olup çalışmalarından bazıları Routledge, Palgrave, Springer, *Population & Development Review*, *Canadian Journal of Sociology* ve *Emerging Markets & Finance* gibi dergi ve yayınevlerinde yayımlanmıştır.

Metin Demir

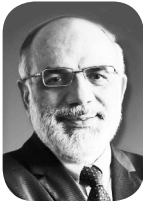
İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümünden mezun oldu (2010). Yüksek lisansını İstanbul Şehir Üniversitesi Kültürel Çalışmalar Bölümünde kültürel evrim konusunda yazdığı tez ile tamamladı (2012). İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümünden "Kültürleşmiş Beynin Metafizigi" başlıklı tezi ile doktorasını almıştır. (2020) Başlıca çalışma alanları arasında Kıta Avrupası Felsefesi, Alman İdealizmi, doğa-kültür ilişkisi, zihin felsefesi ve siyaset felsefesi yer alıyor. *Siyasal Üzerine Konuşmaları* (Küre, 2016) ve *Türkiye'de Çağdaş Sosyoloji Konuşmaları* (Küre, 2018) kitaplarının editörleri arasındadır.

Murat Pay

Marmara Üniversitesi Radyo TV Sinema mezunu. Aynı üniversitenin İlahiyat Fakültesinden "Gölge Oyunu, Karagöz ve Sinema" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. Sinema ile teorik ve pratik olarak ilgilenmektedir.

Mustafa Özel

Naci Gökçe Lisesi (1974) ve Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi (İktisat 1980) mezunu. Marmara Üniversitesi İktisat Bölümünde yüksek lisans (1991) ve doktora yaptı (1998). Bankacılık, dış ticaret ve sanayi sektörlerinde yönetici ve

danışman olarak çalıştı. *Anlayış, Dergâh, Dîvân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, Nihayet ve Arka Kapak* dergilerinde yazı ve çevirileri yayımlandı. İstanbul Şehir Üniversitesi'nde öğretim üyesidir. Çalışmalarından bazıları şunlardır: *Piyasa Düşmanı Kapitalizm; Amerikan Yüzyılının Sonu; Birey, Burjuva ve Zengin; İstikbal Köklerdedir; Yöneticilik Dersleri; Stratejik Liderlik; Roman Diliyle Siyaset; Roman Diliyle İktisat; Roman Diliyle İş Hayatı; Yönelebilen Türkler, Romanperver İktisatçı.*

Neslihan Demirci

Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Marmara Üniversitesi Felsefe ve Din Bilimleri alanında "F. M. Dostoyevski'de Kötülük Problemi" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. *Zarifoğlu'nu Okumak* adlı kitabın editörüdür (Küre Yayınları, 2018).

Nurullah Ardıç

İstanbul Şehir Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesidir. Boğaziçi Üniversitesi'nden lisans (1999) ve yüksek lisans (2001), Kaliforniya Üniversitesi – Los Angeles (UCLA) Sosyoloji Bölümünden yüksek lisans (2005) ve doktora (2009) derecelerini almıştır. Temel ilgi alanları Tarihsel Sosyoloji, İslam ve Siyaset, Osmanlı-Türk Modernleşmesi, Sosyal Teori, Küreselleşme, Tarihsel-Mukayeseli Yöntem ve Söylem Analizi olan Ardıç'ın *Islam and the Politics of Secularism* (Routledge, 2012) ve *Küyerel Dönüşümler:*

Küreselleşme, Zihniyet, Siyaset (der.; Küre, 2012) isimli kitapları ve *Journal of Historical Sociology, Journal of Near Eastern Studies, Asian Journal of Social Science, Insight Turkey, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* ve *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* gibi bilimsel dergilerde yayınlanmış çalışmaları vardır.

Ömer Taşgetiren

2005 yılında Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümünden mezun oldu. 2010 yılında Georgia Üniversitesi'nde din alanında yüksek lisansını ve 2016 yılında Georgia Eyalet Üniversitesi'nde siyaset bilimin-den "Liberal Tarafsızlık Tartışmaları Işığında Türkiye Laikliğini Yeniden Düşünmek" başlıklı teziyle doktorasını almıştır. Hâlen İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde öğretim üyesidir. Taşgetiren'in çalışma alanları genel olarak İslam siyaset düşüncesi, liberalizm ve eleştirileri, sekülerizm, Türkiye siyaseti, Ortadoğu siyaseti ve karşılaştırmalı siyasettir.

Özgür Dikmen

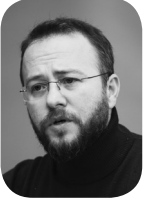

Lisans öğrenimini Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde tamamladı. İstanbul Şehir Üniversitesinden Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Kudüs İbrani Üniversitesinden İsrail çalışmaları alanlarında yüksek lisans dereceleri aldı. Akademik ilgi alanları arasında Yahudi modernleşmesi, modern Yahudi siyaset düşüncesi, İsrail

siyaseti gibi konular bulunmaktadır. İngilizce, Arapça ve İbranice bilen Dikmen, akademik çalışmalarına İbn Hal-dun Üniversitesinde devam etmektedir.

Özgür Kavak

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden 2000 yılında mezun oldu. 2002 yılında "Şah Veliyyullah Dihlevî'nin İctihad Anlayışı" başlıklı teziyle aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Hukuku bilim dalında yüksek lisansını tamamladı. "Reşid Rıza'nın Fıkıh Düşüncesi Çerçevesindeki Görüşleri" başlıklı doktora tezini 2009 yılında yine aynı bölümde savundu (2009). İstanbul Şehir Üniversitesi İslami İlimler Fakültesinde öğretim üyesidir.

Akademik çalışma alanları İslam siyaset düşüncesi ve İslam modernizmidir. Klasik Yayınları İslam Medeniyeti Araştırmaları (İMA), Siyaseti Yeniden Düşünmek Serisi editörüdür. Aynı zamanda Türkiye Yazma Eserler Kurumu İslam Siyaset Düşüncesi Projesi'nde Hızır Murat Köse ile birlikte klasik siyaset metinlerinin yayına hazırlığı ile iştigal etmektedir.

Peyami Çelikcan

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümünden 1986 yılında mezun oldu. 1987 yılında Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. 1988 yılında YÖK Başkanlığı Yurtdışı Lisansüstü Eğitim Bursu ile Amerika Birleşik Devletleri'ne

gitti ve 1990 yılında İletişim Sanatları alanında University of West Florida'dan yüksek lisans derecesini aldı. 1994 yılında ise 9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne ve Görüntü Sanatları programını tamamlayarak doktora unvanını kazandı. Sinema-televizyon, popüler kültür, popüler müzik, müzik videoları, belgesel sinema, iletişim-medya, kültür tarihi, demiryolu tarihi alanlarında akademik çalışmalarını sürdüren Çelikcan, yönetmen ve metin yazarı olarak çeşitli belgesel yapımlar da gerçekleştirmiştir. Hâlen İstanbul Şehir Üniversitesi Sinema ve Televizyon Bölümü öğretim üyesidir.

Serhat Aslaner

Sakarya Üniversitesi Kamu Yönetimi mezunu. Hâlen Sakarya Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim Dalında "Meşrutiyet Fikrinin Taşrada Teşekkülü: Konya ve Kastamonu Vilayetleri Örneği" başlıklı doktora tezini yazmakta ve BİSAV Türkiye Araştırmaları Merkezi Koordinatörlüğünü yürütmektedir.

Tufan Buzpınar

Liseyi Adana'da, lisansını Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde tamamladı. Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) bursuyla İngiltere'ye gitti. Manchester Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Bölümünde yüksek lisansını (1986), "Abdulhamid II, Islam and the Arabs: The Cases of Syria and the Hijaz (1878-1882)" adlı tezi ile doktorasını (1991) aldı. 1992'de TDV İslam Araştırmaları Merkezinde

araştırmacı ve müellif-redaktör olarak göreve başladı. Mart 1999-Ağustos 2001 tarihleri arasında İSAM Başkanlığı görevini üstlendi. TDV İslam Ansiklopedisi Türk Tarihi ve Medeniyeti İlim Kurulu üyesidir. Ağustos 2010-Şubat 2012 tarihleri arasında İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi kurucu dekanlığı, rektör yardımcılığı görevlerini ifa etti. Şubat 2012-Ekim 2015 tarihleri arasında YÖK Yürütme Kurulu üyeliğı yaptı. Ekim 2015'ten itibaren İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Zeynep Gökgöz

İstanbul Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü Sanat Tarihi Anabilim Dalı mezunu. Yüksek lisans eğitimini "Kant Estetiğı Bağlamında Sanat-Ahlak Bağıntısı ve Kavramsal Sanatın Zemini" başlıklı teziyle İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Felsefe Bölümünde tamamlamıştır. Hâlen aynı üniversitede doktora eğitimine devam etmektedir.

NOTLAR

A series of 20 horizontal dotted lines, evenly spaced, extending across the width of the page, providing a template for writing notes.

NOTLAR

A series of 20 horizontal dotted lines, evenly spaced, providing a template for writing notes.

NOTLAR

A series of horizontal dotted lines spaced evenly down the page, providing a template for writing notes.

Dîvân

Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi

Dîvân

DISİPLİNLERARASI
ÇALIŞMALAR DERGİSİ

2019/2 Cilt 28 Sayı 41

AHLAK VE SİYASET I

Hilafetten İslam Devletine Çağdaş İslam
Siyasi Düşüncesinin Ana İstikametleri ve Problemleri
İsmail Kara

Max Weber on Politics, Reason,
and the Clash of Values and Approaches to Ethics
Manuel Knoll

İstifa, Hal' ve İhtilal: İslam Devletlerinde İktidarın
El Değiştirmesi Üzerine Bazı Tespitler
Özgür Kavak

BİLİM
VE
SANAT
VAKFI

BİLİM
VE
SANAT
VAKFI

Vefa Cad. No. 41 34134
Fatih-İstanbul
Tel: 0212 528 22 22
Faks: 0212 513 32 20

www.divandergisi.com

**BILIM
VE
SANAT
VAKFI**

Vefa Cad. No. 41 34134 Fatih-İstanbul

Tel: 0 212 528 22 22 pbx

Fax: 0 212 513 32 20

E-posta: bilgi@bisav.org.tr

f t i bisavorgtr

YouTube bisavorgtv

www.bisav.org.tr